

Oogheelkunde

Netvliesloslating

Het oog en het netvlies

Het oog is een holle bol met een transparante voorkant, het hoornvlies. Via dit hoornvlies valt het licht naar binnen. Vervolgens gaat het door de pupil (de ronde opening in de iris), door de lens en door de glasvochtruimte die gevuld is met glasvocht (een heldere gelei). Uiteindelijk komt het licht terecht op het netvlies. In het netvlies zitten staafjes en kegeltjes. Dit zijn de cellen die de lichtprikkel omzetten in een elektrisch signaal. Deze signalen worden via de oogzenuw naar de hersenen geleid en daar omgezet in een beeld.

Wanneer u het oog zou vergelijken met een foto toestel, vormen het hoornvlies en de lens het lenzenstelsel van de camera. De iris is te vergelijken met de sluitopening (het diafragma) en het netvlies is de film.

Een netvliesloslating (ablatio retinae) komt jaarlijks bij 1 op de 10.000 mensen voor. Het kan op elke leeftijd gebeuren, maar bij ouderen komt het vaker voor. Bijziendheid of familieleden met een netvliesloslating vergroten de kans op het krijgen van een netvliesloslating. Ook na een staaroperatie is de kans groter. Als een netvliesloslating niet wordt behandeld, kan dit leiden tot slecht zien of blindheid.

Oorzaken netvliesloslating

De meeste netvliesloslatingen worden veroorzaakt door één of meer scheurtjes in het netvlies. Deze scheurtjes of gaatjes ontstaan meestal door veranderingen in het glasvocht. In de loop van het leven krimpt het glasvocht. Op de plekken van de aanhechting van het glasvocht aan het netvlies kunnen dan gaatjes ontstaan. Als er eenmaal een gaatje ontstaan is, kan er vloeistof tussen het netvlies en de diepere lagen van het oog komen. Er is dan een netvliesloslating ontstaan. Een bloeding in het glasvocht kan ook de oorzaak zijn van een netvliesloslating.

Verschijnselen netvliesloslating

Mensen van middelbare leeftijd en ouderen zien soms plotseling donkere zwevende deeltjes (mouches volantes) en lichtflitsen (zie de folder: “Vlekken en flitsen”).

Soms begint een netvliesloslating zonder vlekjes en flitsen, maar merkt u uitval van het gezichtsveld.

Het komt ook voor dat een netvliesloslating begint met een plotseling verlies van het gezichtsvermogen door een bloeding in het glasvocht.

Zolang het centrale deel van het netvlies niet heeft losgelaten, is de gezichtsscherpte meestal nog goed.

Onderzoek

De oogarts zal met behulp van druppels de pupil verwijden om zo het netvlies goed te kunnen bekijken. In geval van een glasvochtbloeding kan met echo apparatuur worden vastgesteld of het netvlies van zijn plaats is of niet. Dit onderzoek is pijnloos.

Behandeling

Behandeling met een laser

Als de gaatjes niet te groot zijn en het netvlies nog niet of nauwelijks heeft losgelaten, kan de laser worden gebruikt. Hiermee worden rondom de gaatjes littekens gemaakt. Deze littekens hechten het netvlies vast aan de onderliggende lagen. De gaatjes kunnen dan niet groter worden. Ook wordt voorkomen dat er vocht onder het netvlies komt. De behandeling wordt poliklinisch gedaan, duurt ongeveer 10 minuten en is niet tot nauwelijks pijnlijk. Het licht van de laserstraal kan als vervelend worden ervaren.

Operatie

Als er wel vocht onder het netvlies gekomen is en het netvlies dus heeft losgelaten, is er een operatie nodig. Er zijn verschillende soorten operaties:

- ***Vitrectomie***

Een operatie waarbij het glasvocht wordt weggehaald noemen we een vitrectomie. Het glasvocht kan vastzitten aan het netvlies en het daardoor lostrekken van de onderliggende lagen. Het kan nodig zijn met behulp van gas, siliconenolie of andere middelen het netvlies stevig op zijn plaats te drukken. Soms moet u de dagen na de operatie een bepaalde hoofdhouding aanhouden.

- ***Cerclage/plombe***

Bij deze operatie brengt de oogarts rondom het oog een siliconenbandje (cerclage) aan. Het bandje wordt iets aangetrokken, waardoor het netvlies wat insnoert. Hierdoor trekt het glasvocht niet meer zo aan het netvlies en kan het netvlies weer op de onderliggende laag terecht komen. Soms wordt in het oog geprikt (punctie) om vocht onder het netvlies te laten aflopen. Ook dan valt het netvlies weer terug op de goede plaats. Het gaatje in het netvlies wordt daarna dichtgedrukt met een stukje siliconen (plombe). Het netvliesgat wordt, tijdens of na de operatie, met bevroering (cryocoagulatie) of met laser behandeld om het netvlies goed met de onderlaag te laten verkleven.

- ***Pneumatische retinopexie***

In sommige gevallen kan het inbrengen van gas met aansluitend cryocoagulatie van het netvliesgaatje voldoende zijn om de netvliesloslating te verhelpen.

Na de operatie wordt soms gas in het oog achtergelaten om het netvlies op zijn plaats te houden. Dit gas lost geleidelijk op in 3 tot 8 weken, afhankelijk van het soort gas. Er mogen in die tijd geen grote drukschommelingen zijn omdat het gas kan uitzetten. U mag daarom in die periode niet vliegen, duiken of hoog de bergen in gaan (boven 1500 meter).

Anesthesie

Afhankelijk van uw conditie, het soort operatie en de voorkeur van de operateur kan de operatie onder algehele of plaatselijke verdoving gedaan worden.

Herstel

Het herstel na een netvliesoperatie kan een tijdje duren. Het zicht kan tot 6 maanden na de operatie verbeteren. De eerste tijd kan het oog nog gezwollen, rood en gevoelig zijn. Fel licht is onprettig en het zicht is wazig. Na de operatie zult u enige tijd oogmedicijnen moeten gebruiken en soms moet de sterkte van de bril of contactlens worden veranderd.

Resultaat

In ongeveer 90% van de gevallen lukt het om het scheurtje te dichten en het netvlies op zijn plaats te houden. Het herstel van het zicht na een netvliesoperatie is bijna altijd goed. Alleen als bij de netvliesloslating ook de gele vlek (macula) losgelegen heeft, ontstaat blijvende gezichtsschade. Hoe ernstig deze schade is, hangt af van verschillende factoren, zoals hoe lang de netvliesloslating heeft geduurd, uw leeftijd en de gezichtsscherpte voorafgaand aan de netvliesoperatie.

Tot slot

Als u na het lezen van deze informatie nog vragen hebt, kunt u deze het beste stellen aan uw oogarts.

U kunt ook contact opnemen met de polikliniek Oogheelkunde. De polikliniek is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag tussen 08:30 en 16:00 uur.

T: 0515 - 48 81 53. Volg het keuzemenu.

Hebt u opmerkingen of tips over de informatie in deze folder?

Wij ontvangen ze graag via folders@mijnantoniushuis.nl